

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

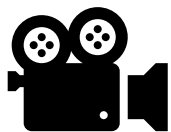
Tuunaamo 2 kielten opettajille

Läroplanslabb 2 för språklärare

28.10.2020

Anu Halvari
Yvonne Nummela

Instruktioner för läroplanslabbet / Osallistujalle

- **Mikrofonen och kameran hålls stängda under läroplanslabbet**
- **Man kan ställa frågor, kommentera eller be om ordet i chatten.**

- **Puheenvuoroja lukuun ottamatta pidämme mikrofonit ja kameran suljettuina. Kysymyksiä ja kommentteja voi esittää keskustelupalstalla.**

Moduuli vs. kurssi, opintojakso

Moduler vs. kurs, studieavsnitt

- **Lukiolaki 714/2018 → lukioasetus 810/2018**

- Voimaan tulo (2019) ja aikataulu, milloin opetus lukioissa alkaa (2021)
- Uudistuksen isot linjaukset ja painopisteet
- Opintojen laajuus ja opintopisteet, pakolliset ja valinnaiset opinnot, opintojakso arvioitavana yksikkönä

- **Lukion opetussuunnitelman perusteet 2019**

- Yhteiset osat, ml. arviointi sekä tavoitteet ja sisällöt oppiaineittain,
- Rakenteen jäsentäminen: moduulit

- **Gymnasielagen 714/2018 → statsrådets förordning om gymnasieutbildning 810/2018**

- Trädde i kraft 2019 och undervisningen enligt de nya grunderna inleds 2021
- Reformens stora linjedragningar och tyngdpunkter
- Studiernas omfattning och studiepoäng, obligatoriska och valfria studier, studierna bedöms utifrån studieavsnitt

- **Grunderna för gymnasiets läroplan 2019**

- Allmänna delar, inkl. bedömning samt mål och innehåll enligt läroämne
- Ny struktur: moduler

Lukiolain 718/2018 edellyttämät rakenteelliset / käsitteelliset muutokset opintoihin

Strukturella förändringar/ förändringar i begrepp enl. Gymnasielagen 718/2018

- *Kurssi* opiskelijan suorittamana kokonaisuutena (eli tarjonta oppilaitoksessa) helhet som avläggs av den studerande (dvs. erbjuds i läroanstalten)
 - *Kurssi* opintojen laajuutta kuvaavana mittayksikkönä mättenhet som definierar studiernas omfattning/dimensionering av studierna
 - *Kurssi* perusteiden tavoitteita ja sisältöjä jäsentävänä kokonaisuutena LOPS2019-perusteasiakirjassa studieavsnittens byggstenar, helhet med mål och innehåll i grunderna
 - Syventävät ja soveltavat (opinnot/kurssit)
Fördjupade och tillämpade
(studier/kurser)
-
- Opintojakso / Studieavsnitt
 - Opintopiste (1 kurssi → 2 op) /
Studiepoäng (1 kurs → 2 sp)
 - Moduuli / Modul
 - Valinnaiset
(opinnot/moduulit/opintojaksot)
/ Valfria
(studier/moduler/studieavsnitt)

1 + 2 + 3 moduulit, miksi? Miten? Esimerkkejä!

- Miten lisätään integraatiomahdollisuuksia?
- Miten rauhoitetaan opintojen aloitusta, vähemmän silppua?
- $RUB11 + ENA1 = 1 + 1 = 2 \rightarrow$ yksi vanha "kurssi"
- $RUB12 + ENA2 = 3 + 3 = 6 \rightarrow$ kolme vanhaa "kurssia"
- $RUB11 + RUB12 = 1 + 3 = 4 \rightarrow$ kaksi vanhaa "kurssia"
- $ENA1 + ENA3 = 1 + 2 = 3 \rightarrow$ puolitoista vanhaa "kurssia", joka voi toimia vaikkapa ENA2-moduulin kanssa ($3 + 3 = 6$ eli kolme vanhaa "kurssia")
- Mahdollisuuksia integroida myös äidinkielen ja kirjallisuuden opintojen kanssa / opinto-ohjauksen kanssa jne

Mitä opetussuunnitelmaan pitää kirjata?

”Koulutuksen järjestäjä päättää, miten paikallinen opetussuunnitelma laaditaan lukion opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Paikallinen opetussuunnitelma laaditaan yhteistyössä lukion henkilöstön, opiskelijoiden,...”

Opetussuunnitelman sisältö: ks LOPS 2019, ensimmäisen luvun loppu:

- <https://eperusteet.opintopolku.fi/beta/#/fi/lukiokoulutus/6828810/tekstikappale/6828891>
- Entä jos ei ole lisättävää?

Keskeistä kielissä

Centralt i språk

- Näkyvämpi painotus laaja-alaiseen osaamiseen
Synligare tyngdpunkt på mångsidig kompetens
- Monikielisyys, opiskelijan kielellinen repertuaari, kielitietoisuuskäännö
Flerspråkighet, den studerandes språkliga repertoar, språklig medvetenhet
 - Miten tuodaan eri kieliä näkyvämmäksi? Mikä on yhteistä eri kielten opiskelulle?
Hur synliggörs språk? Vad är gemensamt för studier i olika språk?
 - Moduuli 1 ja kieliprofiilin laatiminen
Modul 1 och utarbetandet av en språkprofil
- Arviointilinjaukset, erityisesti suullinen koe
Riktlinjer för bedömningen, särskilt provet i muntlig språkfärdighet

Nykyisistä kursseista LOPS2019 moduuleihin

- Suurin muutos kirjoittamisen tavassa: proosatekstistä luetelmiin
- Kuvaus moduulin tehtävästä, työnimellä "Miksi tämä moduuli on olemassa ja mikä erottaa sen muista moduuleista"
- Moduulin tavoitteet
- Moduulin keskeiset sisällöt

→ paikalliset opintojaksot, jotka arvioidaan oppiaineittain/oppimäärittäin

Valinnaisten "lyhyiden" oppimäärien keskeisiä muutoksia

- Moduulien sitominen taitotasoihin
 - Jatkuva kieltenopiskelun polku
 - 16 opintopistettä on alku: lukiossa päästään hyvään vauhtiin
 - B2 ja B3 ovat eri oppimääriä!
- Suullisen kielitaidon arvioiminen

Opintojaksot ja arviointi, LOPS 2019

- "Opiskelijan opintosuorituksista annetaan arvosana tai suoritusmerkintä opintojakson päätyttyä.
- Jos opintojakso koostuu useammasta **saman oppimäärän** moduulista, annetaan siitä **yksi arvosana**.
- Jos kyse on **usean oppiaineen** yhteisestä opintojaksosta, **arvosanat** annetaan **oppiaineittain**.
- Arvosanojen tulee perustua monipuoliseen oppimisen, osaamisen ja opitun näyttöön opintojakson tavoitteiden saavuttamisesta. **Arvioinnin kohteina ovat opiskelijan tiedot, taidot ja työskentely**. Arviointi ei kohdistu opiskelijan arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Arvioinnin toteuttamisesta päätetään tarkemmin paikallisessa opetussuunnitelmassa."

Studieavsnitt och bedömning, GLP 2019

- "Efter ett avslutat studieavsnitt ska den studerande ges ett vitsord eller en prestationsanteckning för sina studier.
- Om studieavsnittet omfattar flera moduler som hör till samma lärokurs, ska den studerande ges endast ett vitsord för studieavsnittet.
- Om det är fråga om ett studieavsnitt som är gemensamt för flera läroämnen, ska den studerande ges ett vitsord för varje läroämne.
- Vitsorden, som visar hur väl målen för studieavsnittet uppnåtts, ska grunda sig på mångsidiga prestationer som visar på lärande, kunnande och inhämtad kunskap. **Föremål för bedömningen är den studerandes kunskaper, färdigheter och arbete.** Den studerandes värderingar, attityder och personliga egenskaper ska inte bedömas. I den lokala läroplanen ska man närmare fastställa hur bedömningen genomförs.

Täsmennyksiä tai linjauksia arviointilukuun (5)

- Arviointikulttuuri on osa oppilaitoksen **toimintakulttuuria** (5.1)
 - monipuolinen arviointi
 - arvioinnin läpinäkyvyys (opiskelijoiden osallisuus)
- **Arvioinnin tehtävät:** formatiivinen ja summatiivinen (5.1)
- **Oikeus korottaa** sekä **hyväksytyä** että hylättyä arvosanaa (5.2.1)
- Jälkikäteen **ei voi poistaa** opiskelijan opiskelemissa pakollisia opintoja eikä **hyväksytysti** suoritettuja valtakunnallisia valinnaisia opintoja (5.3)
- Päätösarvosana opintopisteiden mukaan painotettu aritmeettinen keskiarvo

Förtydliganden eller riktlinjer i kapitlet om bedömningen av den studerandes lärande och kunnande (5)

- Bedömningen är en del av läroanstaltens verksamhetskultur. (5.1)
 - **Mångsidig bedömning**
 - **Bedömningen ska vara transparent (bedömningsgrunderna klargörs och diskuteras med den studerande)**
- **Bedömningens uppdrag:** formativ och summativ (5.1)
- **Den studerande har rätt att höja** såväl **ett godkänt** som ett underkänt vitsord (5.2.1)
- Det är **inte möjligt att i efterhand stryka** obligatoriska **studier som den studerande** avlagt eller sådana nationella studier som den studerande **avlagt med godkänt resultat.** (5.3)
- Vitsordet för lärokursen i ett läroämne fastställs som det vägda aritmetiska medeltalet av vitsorden i enlighet med studiepoängen

Laaja-alainen osaaminen
Mångsidig kompetens

Mångsidig kompetens i gymnasiet

Mål

- god allmänbildning
- färdigheter att bygga upp en hållbar framtid
- goda färdigheter för fortsatta studier samt arbetslivs- och internationella färdigheter

Global och kulturell kompetens

- Internationella färdigheter och världsmedborgarattityd
- Kunskap om det finländska, europeiska och globala kulturarvet och förståelse för kulturell mångfald
- Färdigheter att agera etiskt i en global värld med media och teknologi

Kompetens för välbefinnande

- Omsorg om sig själv och andra
- Förmåga att identifiera och använda sig av sina egna styrkor samt bygga upp en identitet
- Uthållighet i en värld med ständiga förändringar och överraskningar

Kommunikativ kompetens

- Emotionella färdigheter, förmåga till empati
 - Sociala färdigheter, samarbetsförmåga och förmåga till kollaborativt lärande
- Språklig medvetenhet och färdigheter att kommunicera på ett konstruktivt sätt

EN GOD, HARMONISK OCH BILDAD MÄNNISKA

Etisk kompetens och miljökompetens

- Förmåga till värdebaserade och etiska handlingar för det gemensamma bästa
 - Förmåga att värdesätta naturens mångfald och forskningsbaserad kunskap om klimatet
 - Förståelse av cirkulär ekonomi och hållbar konsumtion

Samhällelig kompetens

- Demokratiska färdigheter, färdigheter att verka för en trygg, rättvis och hållbar framtid
- Förmåga att använda sin kompetens både för sitt eget och samhällets väl
- Förmåga till förnyelse, arbetslivsfärdigheter och entreprenörattityd

Tvärvetenskaplig och kreativ kompetens

- Nyfikenhet och motivation att lära sig och finna mening och kombinera information på ett nytt sätt
 - Förmåga att strukturera och styra sitt eget lärande, källkritik och utveckling av färdigheter för kontinuerligt lärande
 - Multilitteracitet i det digitala samhället

Lainaus LOPS2019, kielet: Laaja-alainen osaaminen oppiaineessa

- *Laaja-alaisen osaamisen alueet tarjoavat opetuksessa käsiteltäviä **sisältöjä, tavoitteita toiminnalle** sekä perusteita erilaisten **oppimisympäristöjen, työtapojen tai -menetelmien** valinnalle.*
- *Kielet tarjoavat mahdollisuuden kehittää luovaa toimintaa eri opiskelutapoja kokeillen, mutta myös älyllisyydestä ja kielen estetiikasta nauttien.*
- Tapa jäsentää opintoja myös opiskelijalle? Ei kaikkea jokaisessa opintojaksossa!

**Laaja-alaisen toteutumisen ja
sanottaminen opintojaksoissa?**

**Kuinka tarkoin pitää paikallisesti avata
oppiaineittain laaja-alaisia opintoja ja
niiden arviointia eri opintojaksoissa?**

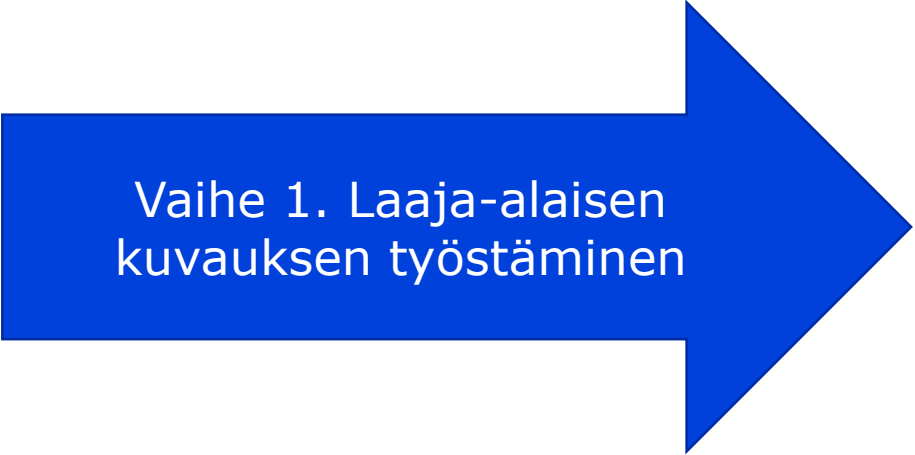
**Arvioidaanko laaja-alaista osaamista summatiivisesti?
Esimerkkejä?**

Esimerkki laaja-alaisen osaamisen käsittelemisestä paikallisissa opetussuunnitelmissa.

Vaihe 1. Laaja-alaisen osaamisen kuvauksen työstäminen.

Seuraavassa **esimerkissä** vieraiden kielten laaja-alaisen osaamisen alueet **hyvinvointi- ja vuorovaikutusosaaminen** on purettu osiin ja pohdittu, minkä moduulin yhteydessä ko. osaamisen alueita eniten käsitellään.

Halutaanko liittää opetussuunnitelmaan..?

Vaihe 1. Laaja-alaisen kuvauksen työstäminen

Laaja-alaisen osaamisen kuvaus (LOPS 2019, kielet)	RUA1	RUA2	RUA3	RUA4	RUA5	RUA6	RUA7	RUA8
Hyvinvointi- ja vuorovaikutusosaaminen								
Oman kieli-identiteetin rakentaminen	x	x				x		
Yksilön ja yhteisön identiteettien rakentuminen ja ryhmässä toimiminen	x	x		x			x	
Monipuolisen kielitaidon merkitys jatko-opinnoissa ja työelämässä	x	x			x	x		
Minäpystyvyyden kasvattamisen	x	x	x	(x)	(x)	(x)	(x)	x
Empatia, hyvät tavat	x	x						x
Toiseus käsitteenä ja kokemuksena	x	x		x				
Itselleen sopivat kieltenoppimisstrategiat ja oman oppimisen edistyminen	x	x	x			x	x	x
Rakentavan vuorovaikutus käsitteenä	x	x						x
Kielitaidon arvostaminen ja hyödyntäminen	x	x				x		
Ymmärryksen rakentaminen tilanteissa, joissa sitä ei kielellisistä tai kulttuurista syistä ole	x	x	x	x			x	x

Vaihe 2. Tarkastellaan opintojaksokohtaisesti, miten laaja-alainen osaaminen toteutuu.

Esimerkki: Opintojakso 1, ruotsi (=moduuli RUA 1).
Pohjaan voidaan liittää myös paikalliset lisäykset, **esimerkissä punaisella**.

Halutaanko liittää paikalliseen opetussuunnitelmaan...?

Vaihe 2. Miten laaja-alainen toteutuu opintojaksossa?

	RUA1	Moduulin tehtävänä on avata lukion kieltenopiskelun tavoitteita suhteessa jatkuvaan oppimiseen ja tulevaisuuden tarpeisiin muutosten monikielisessä maailmassa. Moduuli totuttaa opiskelijaa lukiomaiseen kieltenopiskeluun, jossa kohdekieltä käytetään mahdollisimman paljon. Tehtävänä on kehittää opiskelijan kielitietoisuutta ja kieli-identiteettiä sekä itse- ja vertaisarviointitaitoja sekä vahvistaa opiskelijan ja ryhmän hyvinvointiosaamista.	
Hyvinvointi ja vuorovaikutusosaaminen		Tavoitteet, esimerkiksi	Keskeiset sisällöt, esimerkiksi
Oman kieli-identiteetin rakentaminen	x	<ul style="list-style-type: none"> • rohkaistuu kehittämään ruotsin kielen taitoaan • syventää käsitystään kielitietoisuudesta ja monikielisyydestä • soveltaa ja kehittää kieltenopiskelustrategioitaan sekä itse- ja vertaisarviointitaitojaan • oppii hyödyntämään tarkoituksenmukaisia kielenopiskelun apuvälineitä • muodostaa kokonaiskäsitksen Ylä-Lapin monikielisestä kielimaisemasta ja omasta kielihistoriastaan • 	<ul style="list-style-type: none"> • henkilökohtaisen kieliprofiilin laatiminen tai täydentäminen ruotsin kielen näkökulmasta • tavoitteiden asettelu kielten opiskelulle • monikielisyyys voimavarana • kielenvaihtelu ympäristössä; •

Vaihe 3. Laaja- alaisen osaamisen kuvaus opinto- jaksoittain paikallisessa opetus- suunnitelmassa.

Esimerkki

OPJUA 1 (1 op)

Hyvinvointiosaaminen:

Opintojakson aikana havainnoidaan ja analysoidaan kielen merkitystä omalle identiteetille ja minäpystyvyydelle. Etsitään esimerkkejä, joissa opiskelijat ovat joutuneet oman mukavuusalueensa ulkopuolelle, ja pyritään löytämään keinoja toimia vastaavanlaisissa tilanteissa. Tehtävänannoilla luodaan turvallinen pohja lukion kieltenopiskelulle. Työtapoina käytetään opiskelijan omaa sekä ryhmän oppimista tukevia harjoituksia. **[Arviointi:** Laaja-alaista osaamista ei arvioida erikseen. Opintojakson aikana käytetään runsaasti itsearviointia opettajan tukemana, minkä tavoitteena on edesauttaa opiskelijan hyvinvointia lukion kielten opiskelun aikana. Pyritään tukemaan erityisesti opiskelijoita, jotka ovat kokeneet kielen opiskelun haasteena sekä ohjata edistyneitä opiskelijoita kokemaan kielen opiskelun lukiossa mielekkääksi. Työskentelytaidot vaikuttavat arvosanaan]

TAI: Toteutetaan itsetutkiskelutyöpaja.

Vuorovaikutusosaaminen:

Tutustutaan ryhmän jäseniin hyödyntäen erilaisia suullisia ja/tai kirjallisia vuorovaikutustilanteita. Tutkitaan, miten erilaisilla yksinkertaisilla tyyllisillä keinoilla voidaan helpottaa tai vaikeuttaa vuorovaikutusta. Tutkitaan, miten ennako-oletukset vuorovaikutustilanteissa vaikuttavat. **[Arviointi:** Laaja-alaista osaamisesta ei arvioida erikseen. Vuorovaikutusosaaminen vahvistuu käyttämällä opintojakson luonteen mukaisesti monipuolisia työtapoja, kuten... jotka samalla monipuolistavat arviointia.]

Laaja-alaisen osaamisen arviointi opintojaksoissa?

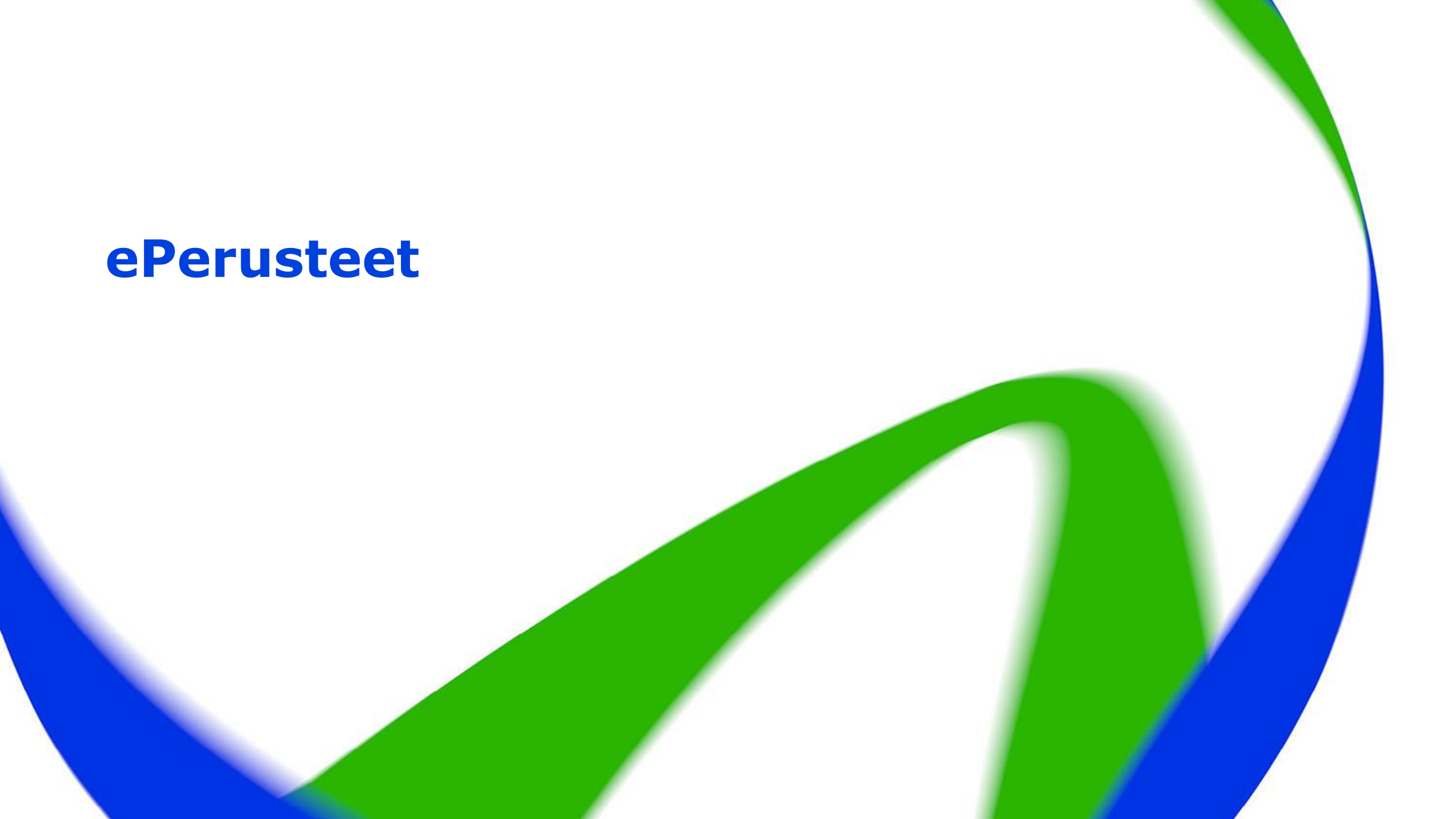
Laaja-alaisen osaamisen arviointi on osaamisen arviointia.

- osa-alueet kirjoitettu sisään oppiaineiden tavoitteisiin ja sisältöihin
- opetusta ja arviointia suunnitellessa tarkistetaan yhteys laaja-alaisen osaamisen alueisiin

Laaja-alaisesta arvioinnista ei anneta erillistä arvosanaa!

ePerusteet

- LOPS-työkalun käyttö ja B2- ja B3-kielet. Miten toimii?
- Vieraiden kielten moduulit ja opintojaksot: miten ja mitä? Minne e-perusteissa kuuluu luoda, onko kukin kieli jo olemassa erikseen vai luodaan koulukohtaisesti; mitä opintojaksojen alle kuuluisi kirjoittaa?
- - Pystyykö oppiainekuvauksen jälkeen tekemään ePerusteissa paikallisia lisäyksiä esim. opintojaksojen suorittamisjärjestyksestä, itsenäisestä suorittamisesta ja arvioinnista yleisesti vai pitääkö ne laittaa jokaisen opintojakson kohdalle erikseen?
-

Kieliprofiili ja sen laatiminen
Språkprofilen och utarbetandet
av den

Kieliprofiili

- Päävastuu monikielisyyden käsitteen avaamisesta sekä kieliprofiilin aloittamisesta: ENA 1. Mikäli oppilaitoksessa opiskelijan kieliopinnot alkavat muulla kielen oppimäärällä, voidaan sopia toisinkin.
 - Pohdittavaa: ehkä kuitenkin niin, että sisällöissä painottuu englannin opintojen aikana? Muiden kielten opinnoissa voidaan keskittyä enemmän ko. kielen näkökulmaan.
 - Svenskspråkiga skolor: A-finska / A-engelska?
- Tavoitteena tuoda struktuuria **myös** opiskelutaitojen kehittämiseen!

Språkprofilen är en förpliktelse

- I GLP 2019 åläggs att göra upp en språkprofil
- Obligatoriska studier: ENA1, FINA, FIM modul 1: **utarbета en personlig språkprofil**
- Obligatoriska studier: B1: "Den studerande blir medveten om sina styrkor och utvecklingsområden samt stärker den grund som lagts för fortsatta studier i språk i den grundläggande utbildningen. För detta ändamål ska den studerande **utarbета en personlig språkprofil eller komplettera den** under den första modulen. **Profilen bearbetas efter hand under gymnasiestudierna.**"
- B2/B3: Nationella valfria studier: *"Under studiernas gång kompletterar den studerande sin språkprofil, som hen utarbetade under den första modulen i A-lärokursen i främmande språk."*

Språkprofilens syfte: kartlägga, dokumentera, påvisa kunnande

- Ger information till både läraren och eleven
- Ett verktyg för den studerande: kartlägga och synliggöra den egna språkkunskapen, de egna studiestrategierna och utvecklingsområdena
- Kontinuitet i språkstudierna/oavbruten språkstig
- Språkprofilen bedöms inte separat
- Ankytning till muntliga provet

Kieliprofiili, taustat ja jatkumot

Jatkuvuutta kieltenopiskelulle

Perusopetuksen kielisalkku / kielipassi
(päivitetään)

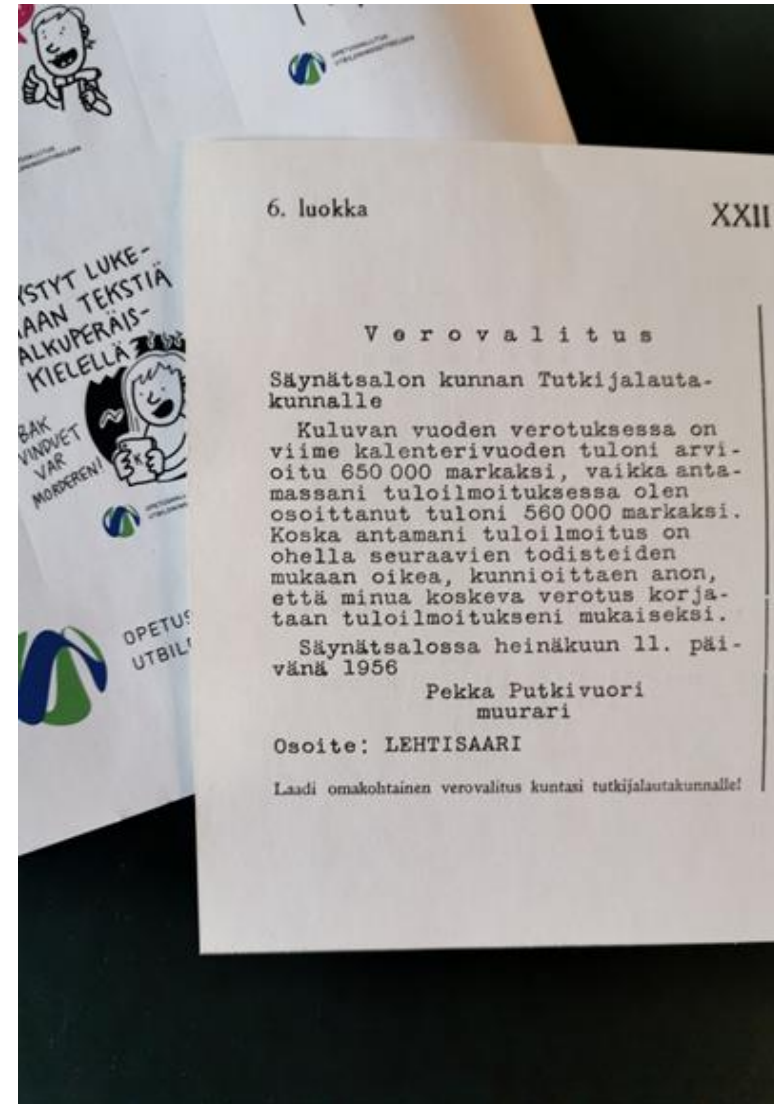

Lukion kieliprofiili / kielipassi, "kieli-CV"

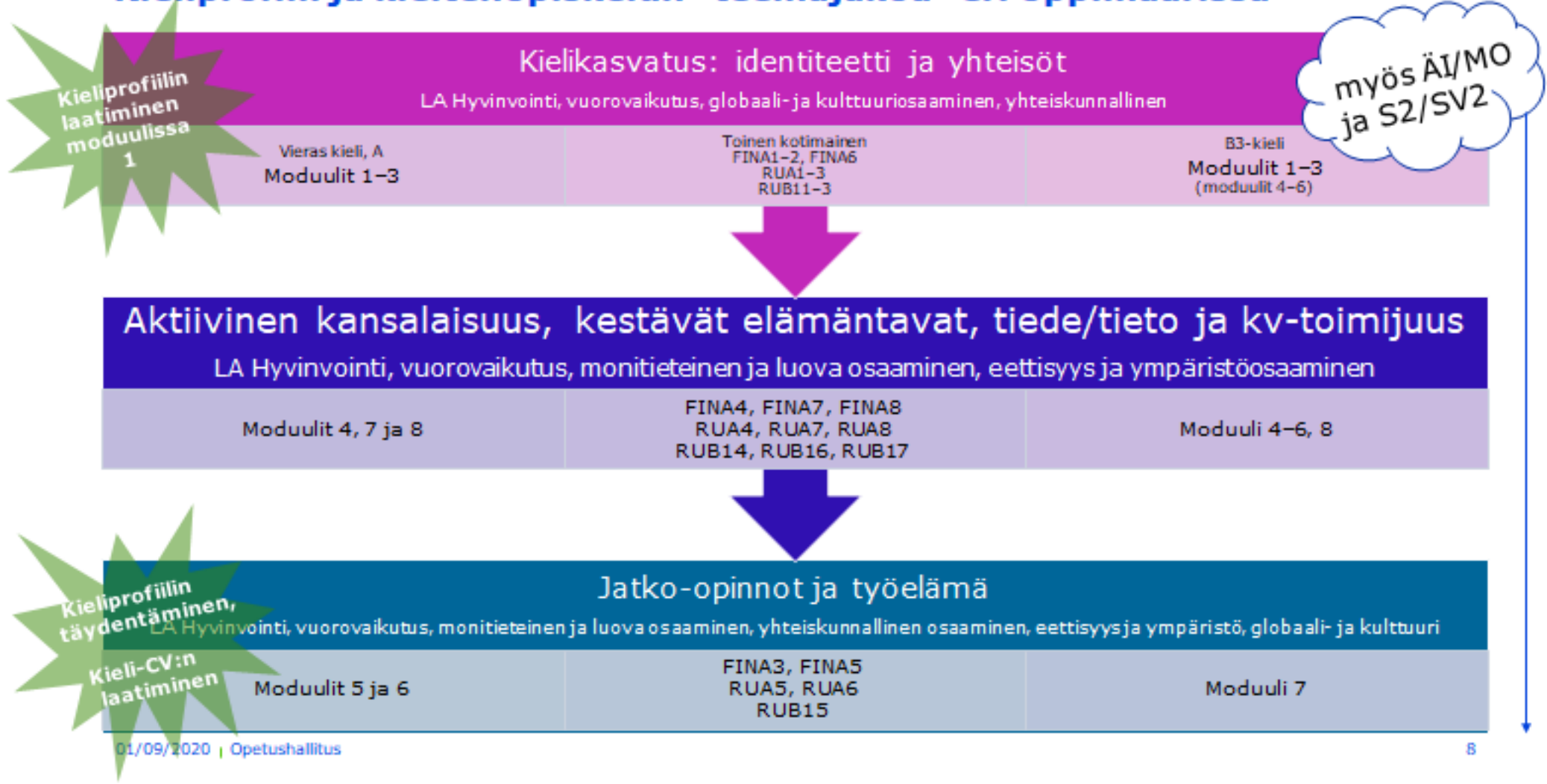

Europassi / kielipassi

Urajoustavuus ja työelämätarpeet: kielitaidolla
on merkitystä!

Kieliprofiili ja kieltenopiskelun "teemajakoa" eri oppimäärissä

Esimerkiksi näin:

ENA 1 / MOFI 1

- laaditaan kieliprofiili: avataan sen tavoitteita ja sisältöjä, sovitaan käytänteet (mihin kootaan? Miten autetaan opiskelija alkuun? Miten ja missä määrin käsitellään yhdessä..)
 - --> jatketaan moduulin 1 varsinaisiin tavoitteisiin ja sisältöihin
- + ENA/RUB/SAA ym 1 // ENA 1
- tarkistetaan, mikä on osallistujien tilanne. Jos ryhmässä osalla laatimatta, huolehditaan, että hekin aloittavat kieliprofiilinsa
 - Täydennetään kieli- tai oppimääräkohtaisilla asiakokonaisuuksilla

+ A-kielten moduulit 2 – 5 / B1-kielen moduulit 1 – 4:

- pakko ei ole täydentää kieliprofiilia, mutta jokainen moduuli tarjoaa paljon mahdollisuuksia
- + pakollisten opintojen viimeinen moduuli:
- Esim kieli-CV:n viimeistely, taitotason arviointia, omien vahvuuksien ja kehittämiskohteiden analysointia, tavoitteiden asettamista viimeiselle vuodelle / mitä lukion jälkeen. **Ääri vaihtoehtoja:** kieliprofiili = moduulin 6 suoritukset tai tehdään hyvin suppea kieli-CV valmiin mallin mukaan

Tai näin:

Integroidaan kieliprofiili kiinteästi lukion omaan opetussuunnitelmaan.

--> Kieliprofiili muodostaa käsikirjan opiskelijan opinnoista opintojaksoineen, tehtävineen, läksyineen

--> kieliprofiili on oppimisalusta, johon voi liittää erilaisia kokonaisuuksia lukion oman opetussuunnitelman pohjalta

--> kieliprofiili linkittyy suoraan koulun arviointikulttuuriin ja -käytänteisiin

--> opiskelija vie kokonaisuudesta valitsemansa palat kieli-CV:n kautta osaksi todisteita oppimisestaan ja osaamisestaan

Kieliprofiilin toteutus

Paikallisessa päätätävällässä

MUTTA

LUKKI-verkoston ja OPH:n yhteistyöllä kehitetty **tukimateriaalia** paikallisen työn tueksi. <https://kieliprofiili.wordpress.com/>

Samoin etsitään myös malleja ja keinoja hyödyntää kieliprofiilia jatko-opinnossa ja työelämässä

- Korkeakouluyhteistyö (esimerkiksi kieliprofiilissa käsiteltäisiin nk. korkeakoulukurkkauksia osana jatko-opinto- ja työelämäpohdintaa)
- Kieli-CV:n kehittämisessä kuullaan myös työelämän edustajia
- Mallinnuksia eri moduulien (kieliaineet ja muut oppiaineet) yhdistämisestä

